

ناتو د امریکا له تصرفاتو څخه انديښمنه ده

د ناتو پیمان په کال ۱۹۴۹ م د یوه تړون په پایله کې چې د امریکا د واشنګټن په ولایت کې امضا شوو منځ ته راغی ، او د خپلې مشرتابه لپاره یې د بلجیم په پلازمینه بروکسل کې د قیادت مرکز وټاکه ، د ناتو د پیمان موخه په پیل کې د وارسود پیمان غړي هیوادونو اود روسیه له نظامي خوزبنت څخه د لودیځی اروپا ساتل و، د ناتو پیمان ټول غړي په یوه ټاکل شوي کچه د دی پیمان نظامي اړتیاوي پوره کوي ، اوپه کی حصه اخلي ، د ناتو پیمان له ۲۸ غړو څخه تشکیل شوي دي لږ شمیر څخه یوه برخه غړي هیوادونه د ناتو بنیان گذاران دي او یوه بله برخه هیوادونه ورسته ورگډ شوي دي خو له بنیان گذاری ډلی څخه یې امریکا هم ده ، هغه هیوادونه چې د نورو هیوادونو په پرتله په دی پیمان کې په لوړه کچه نظامي قوت لري هغه اګلستان، فرنسه ، ایټالیه ، ناروي ، ډنمارک ، هالنډ ، پرتګال، لوکسمبورګ دي ، په کال ۱۹۵۲ کې دی د ناتو پیمان ته د ترکیه او یونان د پیوستون اعلان هم وشو، او په کال ۱۶۵۵م کې غربي المان هم د ناتو پیمان ته ورگډ شو او په کال ۱۹۹۰م المان یو ځل بیا له ختیځ المان سره د یوځای کیدو څخه وروسته د نوي المان په څیر ناتو ته ورگډ شو ، لکه څرنګه چې وړاندي یادونه وشوه په پیل کې موخه دا وه چې د روسیه له نظامي خوزبنت څخه د لودیځی اروپا ساتنه وشي ، ځکه چې له دویم نړیوال جګړی څخه وروسته د ختیځی اروپا یوه پراخه برخه د روسیه تر نظامي اوسپاسي پوښن لاندې راغلی وه ، او هغه سوسیالستی تګلاره پکې پلي شوی وه چې د غربي اروپا هویت ته بولوي گواښ ګنل کیده ، د ختیځی اروپا په یوه پراخه برخه کې د سوسیالستي نظام وحشت اوبربریت خوریدل لویدیځه اروپا دی ته مجبوره کړله چې د خپل سیاسي چاپیریال د ساتنی لپاره د ناتو پیمان د امریکا تر چت لاندې جوړ کړي .

خو کله چې د افغانستان د جګړی په ډګر کې روسیه راښکېل شوه او لودیځی اروپا هم د امریکا په مشري موکه تر لاسه کړه تر څو د روسانو له گواښ څخه ځان وژغوري اوله روسانو څخه ځان خلاص کړي، او د روسانو سره ماني د نړیو په حال کې شوه ، نو د ختیځی اروپا ګن شمیر هیوادونه چې د روسان له زجرناکی تګلاری څخه بیزاره و، او له هغه فقر څخه دیر ځوریدلي و چې د کمزرم په برلاسي کې دوي ورسره لاس ګریوان شوي و، خپله خپلواکي یې تر لاسه کړه او په چټکيا سره د لودیځی اروپا لوري ته روان شول تر څو له هغو مادي لاسته راوړنو څخه بهرمن شي چې لودیځی اروپا ورته لاره موندلي ده ، نو د شرقي اروپا ګن شمیر هیوادونه چې د کومونزم له کړي څخه یې دوتلو نوي لاره موندلي وه ، د ناتو پیمان ته د ورگډو په هڅه کې شول او یو شمیر یې د اسټراټیژیکو موخو په پایله کې دیر زر د ناتو غړیتوب تر لاسه کړ .

د روسان دي امپراتوري د نړیوڅخه وروسته د ناتو تګلاره هم د بدلیدو په حالت که شوه او غوښتل یې چې په نړیواله کچه هغه گواښ و څیري چې په راتلونکی کې د ناتو غړي هیوادونه کیدي شي ورسره مخ شي ، چې نا څاپه د ۱۱ سپتامبر پېښه را منځ ته شوه او امریکا یې ولړزوله او د ناتو هیوادونو حسابونه یې هم له ګډوډی سره مخ کړل ، پرته له یوې دقیقې څیرنه څخه د افغانستان یرغل ته تیار شول تر څو هغه د ۱۱ سپتامبر مسولین چې د دوي په اند په افغانستان کې میشت و وځپي ، د محدودو څو ورځو په پایله کې په افغانستان باندې یوه سرتاسري یرغل پیل شو او په افغانستان باندې دا یرغل هم په څو محدودو ورځو کې پرته له کومو ستونزو بشپړ شو ، د افغانستان سیاسي واک هم په لنډه موده کې د بون د پریکړی په پایله کې د لودیځ د سیاسي مصلحت سره سم را منځ ته شو ، تر څو د افغانستان بیوزله ملت ته د دیموکراسی په چوکاټ کې خپل له لاسه ورکړي حقوق ورکړي ، په لومړي پړاو کې د ناتو د پیمان تر نامه لاندې نظامي یرغل په افغانستان باندې پرته له کومو ستونزو بشپړ شو ، او د ناتو د پیمان غړي هیوادونه او امریکا د خوشحالی څخه په جامو کې نه ځایدل ځکه چې د نړی هغی مهمی او اسټراټیژیکي برخه ته چې د یرغلګرو په کنده مشهوره ده او د نړی مشهورې امپراتوری په کی نسکوری شوی دي په هغه چټکتیا ورسیدل چې دوي یې تصور نه کاوه ، خو د وخت په تیریدو سره د دوي په وړاندې په افغانستان کې ستونزی رابرسیره کیدی ورځ تر بلی خونړي کیده ، په افغانستان کې لودیځ پلوه حکومت هم د خلکو د غوښتنو په وړاندې پاتي راغی ، هغه وعدي چې ملت ته ورکړي شوی وي پځاي نه شوي ، د حکومت ناوړه تګلاره او د یرغلګرو ځواکونو خپل سره تصرفات د دي لامل شول تر څو د مقاومت بهرنی او داخلي پاڅون ورځ تر بلی پیاوړي شي آن تر دی چې په خپله د ناتو د نظامي مشرتابه په ژبه د ستونزو د شتون پخلي وشو ، او په موجوده نظامي امکاناتو د مقاومت په وړاندې دریدل ناشوني اټکل شول ، په افغانستان کې نظامي ناوړه وضعیت د دی لامل شو تر څو د ناتو د غړیو هیوادونو په تګلاره کې د ناتو د پیمان اوپه تیره د امریکا د خود سرانه تګلاری په اړوند د انديښنی پاڅون راژوندي کړي ، د لودیځی اروپا یو شمیر هیوادونه د امریکا د خود سرانه او جګړیزي تګلاری څخه چې د جورج بوش سیاسي اداری د امریکا له مخالفینو سره

دپاڼو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين تاسو په درنښت همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادښت: دلېکنې د لېکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

په اسلامي نړۍ کې خپله کړۍ وه او د مخالفین په عسکري تصفیه باندې یې ټینګار کاوه انډینمن شوي دي، که څه هم د امریکا په سیاسي تګلاره کې د بدلون هڅې شوي دي خو نظامي تګلاره یې لا تر اوسه له همدې چينې څخه اوبیروي له کومې څخه چې د بوش د ادارې په دوران کې اوبیده .

د ناتو غړي هیوادونه غواړي چې د امریکا د غلطې پالیسۍ په پایله کې دوي ته گواښ متوجه نشي نو ځکه د افغانستان په هکله د نوي پالیسۍ غوښتونکي دي او غواړي د امریکا له مشري څخه د خلاصون لاره وگوري د مثال په توګه څه موده وړاندې د المان حکومت د روسان سره د یو اقتصادي اتحاد پریکړه وکړه ، د مطبوعاتو په حواله د المان نوي حکومت اراده لري تر څو له المان څخه د امریکا د اتمي اسلحې د ټولولو خبرې وکړي ، د المان مستشاري انجیلا میرکل په برلین کې په ډاګه کړله چې پدې هکله له خپلو شریکانو سره خبرې کوي ، د المان راتلونکي د بهرنیو چارو وزیر فیشر فیله پډاګه کړله چې المان غواړي د اتمي اسلحې څخه یو پاک هیواد وي اوزیاته یې کړه مور غواړو چې پاتې اتمي اسلحې له المان څخه ټولې شي ، د یادونه وړ ده چې په المان کې راتلونکي حاکم اتحاد د مسیحي اتحاد د مشري انجیلا میرکل او د خپلواک دیموکرات گوند مشر فیشر فیله تر منځ شوي دي ، د یو شمیر سیاست پوهان په اند امریکا او ورسره د ناتو ځواکونه په افغانستان کې خپله د ویر نه ډکه خاتمه ویني ، نو ځکه یو شمیر اروپایي هیوادونه له وړاندې له دي حالت څخه د ژغورلو لپاره لاره گوري ، او د امریکا له یاري څخه د افغانستان په نظامي ډگر کې لاس په سر کیدونکي دي ، دا یواځې د اروپا د نظامی کارپوهانو نظر نه بلکې د سیاسي کارپوهانو اند هم دا دي چې د افغانستان له کرکیچن وضعیت څخه د وتلو لاره باید وڅیړل شي .

اوس د امریکا سپینه ماتي هم د نرید و د ویره سره لاس گریوان شوي ده ، د امریکا او اروپا د تاریخ پوهانو او سیاست پوهان په اند یوویستمه پيري د امریکا د راپرزیدو پيري ده دا هغه وړاندوینه ده چې د امریکا او اروپا تاریخ پوهانو په کلکه څو کاله مخکې کړي وه ، او اوس مهال د لودیځ د لیکوالانو په لیکنو اومقالو کې دا نظر ورځ په ورځ وده مومي او د جګړه په ډگر هم د همدې نظریه پخپلې کیري ډیر اروپایي سیاست پوان خو د روم د امپراتورۍ راپرزیدل او د امریکا اوسني بی ساره کرکیچونه سره پرتله کوي او هغه پایله ورته ټاکي کومه چې د روم او انگلستان امپراتورۍ ورسره مخ شوي دي خو د پام وړ مطلب خو دا دي چې د انگلستان امپراتورۍ نریدل له افغانستان څخه پیل شوي و او همدا راز د روسانو امپراتورۍ هم په افغانستان کې نسکوره شوه او په نیښته ووتل او هغه نیمګړی امپراتوري یې له خاورو سره برابره شوه چې اروپایي له گواښ سره مخ کړي وه ، ډیرکتونکي پدې باور دي چې د امریکا د راپرزیدلو وخت ځکه رارسیدلی دي چې په افغانستان باندې یې تیري کړي او افغانستان یې د افغان ولس اود نړیوالی ټولنه له ارادې څخه پرته په خپله یرغلګره ولکه کې راوستی دي ، دا هغه ځای دي چې د تاریخ په شهادت د نړۍ امپراتوریو ورڅخه ماته خورلي ده ، په افغانستان کې د اتو کالونو په تیریدو سره ډیر داسې شواهد رابرسیره شوي دي چې د میشتو ځواکونو د ستونزمن حالت انګازي خپروي ، په خپله د لودیځ د ځواکونو د مشرتابه له څرګندونو څخه ښکار پيري چې د دوي حالت په افغانستان کې ښه ندي .